

دریا به دریا!

گزارشی از اهدای جایزه دکتر علی محمد کارдан

به استاد احمد صافی

جعفر ربانی

کاردان، بهویژه همسر آن شادروان، تقدیر کرد که با همت والای خود این جایزه را بنیان گذاشته و کاری بی‌بدیل انجام داده‌اند: وی گفت: من از سال ۴۱ شاگرد دکتر کاردان بودم و از همان زمان متوجه تمایز آن مرحوم با دیگر استادان شدم؛ از جمله اینکه ایشان با فرهنگ و ادب این سرزمین آشنایی خوبی داشتند و همین موضوع باعث شده بود در کلام دکتر کاردان دانش جدید تعلیم و تربیت با شعر و ادبیات فارسی پیوند بخورد. دکتر اکرمی آزادگی، ایران دوستی و حق پرستی را از ویژگی‌های دکتر کاردان برشمود و گفت این‌ها ویژگی‌هایی است که شایسته یک معلم امور تربیتی است.

دکتر اکرمی در ادامه، سخنان خود را به شخصیت استاد احمد صافی معطوف کرد و با تأکید بر سابقه دوستی ۵۰ ساله خود با ایشان گفت: زمانی که وزارت آموزش و پرورش را تحويل گرفتم آقای صافی را به عنوان معاون آموزشی خود منصوب کردم. یکی از کارهای استاد صافی در آن موقعیت برقراری ارتباط میان آموزش و پرورش و استادان دانشگاه‌ها از جمله دیگر آقای صافی اکرمی اضافه کرد: یکی از کارهای دیگر آقای صافی ارتباط‌های ایشان با معلمان در اقصی نقاط کشور بود. ایشان سفرهای زیادی به شهرهای مختلف ایران داشتند که در این سفرها روابط انسانی در آموزش و پرورش را مورد بررسی قرار می‌دادند. دکتر اکرمی استاد صافی را شخصیتی برشمود که در بخش کارهای علمی در آموزش و پرورش،

شادروان دکتر علی محمد کاردان (۱۳۰۶- ۱۳۸۶ تهران) از استادان دانشمند و مبرز تعليم و تربیت معاصر بود و خدمات گران‌بهایی، چه در عرصه علم و چه در عرصه عمل، به این دانش در ایران نمود. پس از درگذشت استاد، خانواده گرانقدر و علمدوست او جایزه‌ای را به نام و به یاد وی بنیان گذاشتند که هر سال به یکی از استادان تعليم و تربیت و نیز چند پایان‌نامه برگزیده اهدا می‌شود. تا سال گذشته این جایزه به آقایان دکتر علی شریعتمداری، دکتر رضا داوری اردکانی، دکتر غلامحسین شکوهی و دکتر احمد احمدی اهدا شده بود و امسال این استاد احمد صافی بود که شایسته دریافت جایزه شناخته شده بود. به همین مناسبت در مراسم باشکوهی که در روز ششم دی ماه ۱۳۹۵ در تالار کوثر دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار شد، جایزه مزبور به استاد احمد صافی اهدا گردید.



نخستین سخنران مراسم دکتر سید کاظم اکرمی، وزیر اسبق آموزش و پرورش و از نخستین هم دوره‌های استاد صافی در دانشسرای عالی بود، ضمن اینکه استاد صافی در دوره‌ای از وزارت ایشان، سمت معاونت آموزشی را بر عهده داشت. دکتر اکرمی با تلمیح به نام استاد این بیت مولوی را خواند که: نام «احمد» نام جمله انبیاست چون که صد آمد نود هم پیش ماست؛ سپس در سخنان خود نخست از خانواده دکتر



دکتر اکرمی:
آزادگی،
ایران
دوستی و
حق پرستی را
از ویژگی‌های
دکتر کارдан
بر شمرد و
گفت این‌ها
ویژگی‌هایی
است که
شایسته یک
علم امور
تربیتی است

نجفی، وزیر اسبق آموزش و پرورش بود که استاد صافی برای مدتی معاونت آموزشی او را نیز بر عهده داشته است. دکتر نجفی نخست گفت: انتظار من این بود که آقای دکتر حداد بیش از این صحبت می‌کردد و از فضایل و خدمات استاد می‌گفتند... سپس از خانواده دکتر کاردان که به این‌گونه با اهدای جایزه - نام آن شادروان را گرامی می‌دارند تشکر کرد و ادامه داد: مهم‌ترین توصیه‌ای که می‌توان به جوانان دانش‌پژوه هم در رشته روان‌شناسی و هم در تمامی رشته‌ها داشت این است که تلاش کنند، امثال این چهره‌های برجسته علم و معرفت را الگو و اسوة خود قرار دهند. نجفی آن‌گاه با اشاره به دو نکته از خصوصیات استاد احمد صافی - که گفت اتفاقاً با خصوصیات دکتر کاردان شباهت دارد - گفت: استاد صافی همواره روحیه و منش معلمی و متعلمی را در خود حفظ کرده‌اند. ایشان همواره، هم مسئولیت‌های یک معلم را می‌پذیرند و هم خود را یک شاگرد می‌دانند؛ در زندگی استاد صافی هرگز آموختن به انتهای نمی‌رسد.

دکتر نجفی گفت: نکته دوم از خصوصیات آقای صافی برسی جزئیات پدیده‌ها و مسائل توسط ایشان است. مسئله‌ای که تعیین‌کننده کیفیت‌هاست. وی استاد صافی را عالمی دانست که به جزئیات با دیدی عمیق می‌نگردد و همین مسئله او را از سایرین متمایز می‌کند.

دیگر سخنران مراسم دکتر علی اصغر فانی - وزیر سابق و معاون آموزشی اسبق وزارت

کارهای علمی در زمینه مشاوره و علوم تربیتی و معارف اسلامی خدمات ارزشمندی نموده است. و نهایت اینکه «عنصر اساسی آموزش و پرورش معلم است و استاد صافی معلمی است که هر سه بعد دانش، آموزش و اخلاق را دارد.»

پس از آن فیلم کوتاه و زیبایی از جلوه‌های زندگی فردی و علم-آموزشی استاد صافی به نمایش درآمد. آن‌گاه مجری مراسم از دکتر غلامعلی حداد عادل - همکار استاد صافی و معاون پژوهشی اسبق وزارت آموزش و پرورش درخواست کرد، علی‌رغم برنامه‌ریزی نشدن از قبل، درباره استاد صافی سخن گوید. دکتر حداد نیز با اکراه از اینکه ممکن است با این کار از فرصت اختصاص یافته به دیگر سخنران‌ها کاسته شود، به جایگاه رفت و در سخنرانی کوتاه اما پرنکته، گفت: «استاد صافی سال‌ها دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش بودند و آن سال‌ها یکی از دوره‌های خوب این شورا بود. وی اضافه کرد: همواره دانش و تجربه احمد صافی راهگشا بوده است. ایشان، هم در دانش نظری و هم به لحاظ تجربی از بزرگان هستند، طوری که هر تحقیقی که نام استاد بر آن باشد به معنای آن است که آن کار به درستی و عمیق انجام شده است. دکتر حداد عادل با بیان اینکه من استاد احمد صافی را یک معلم نمونه می‌شناسم گفت: نجات واقعی کشور زمانی است که شایسته‌ترین فرزندان ما همانند استاد صافی شغل معلمی را برگزینند.

سومین سخنران مراسم دکتر محمدعلی

دکتر فانی:
استاد احمد
صفی همواره
در حال
یاددهی و
یادگیری‌اند.
ایشان مصدق
سخن شریف
رسول خدا
(ص): اطلبوا
العلم من
المهد الی
اللحد هستند

بر روی دانشجویانشان همواره ماندنی است. از همسر کارдан نیز بدین نحو یاد کرد که گفت: مردان موفق رموز موفقیت بسیاری دارند که یکی از آن‌ها داشتن همسرانی است که پشتونه ایشان هستند و دکتر کاردان از این نعمت بهره‌مند بودند. استاد صافی از جلب همکاری استادان دانشگاه‌ها در همکاری با وزارت آموزش‌وپرورش در آموزش معلمان سخن گفت و از آقایان دکتر اکرمی و دکتر نجفی تشکر کرد که به او امکان دادند به پاره‌ای از نقاط دنیا- از جمله هند و پاکستان- سفر کند و نوآوری‌های آنان را مشاهده کند که وی بعداً آن مشاهدات را در کتاب‌های خود منعکس کرد.

پس از وقفه‌ای کوتاه در اجرای مراسم، نوبت به اهدای جایزه رسید که پیش از آن مهندس محمد کامران فرزند شادروان دکتر کامران، در سخنرانی که ایراد کرد ضمن گزارشی از چگونگی اهدای این جایزه از چند تن از درگذشته‌گان سال جاری از جمله دکتر غلامحسین شکوهی (استاد تعلیم و تربیت) و داود رشیدی (استاد بازیگر) یاد کرد. او بهویژه بر دوستی پدرش دکتر کاردان با داود رشیدی از زمان تحصیل آن‌ها در سوئیس یاد کرد و وجه مشترک این دو دوست دیرین را سخاوت، خلاقیت و ایران دوستی برشمرد. سپس از احمد مسجد جامعی عضو شورای شهر که در مجلس حضور داشت درخواست کرد به پاس خدمات داود رشیدی به هنر تئاتر و سینما خیابان بهشت را که تئاتر سنتگلچ در مجاورت آن واقع شده به نام آن هنرمند فقید نامگذاری کنند. سرانجام نوبت به اهدای جایزه رسید که با دعوت مجری از آقایان سید محمود دعایی، دکتر احمد احمدی، محمدعلی نجفی، غلامعلی حداد عادل، سید کاظم اکرمی، علی اصغر فانی، مرضیه برومند (همسر داود رشیدی) و چند تن دیگر بر روی جایگاه همسر کاردان جایزه دکتر کاردان را به دست سید محمود دعایی رساند و ایشان آن را به استاد احمد صافی تقدیم کرد. در همین حال جوابیز سه تن از دانشجویانی که بهترین پایان‌نامه را نوشته بودند نیز تقدیم آنان شد.

* بی‌نوشت

* آب که دریا به دریا می‌رود لاز همان جا کامد آنجا می‌رود (مولوی)

آموزش‌وپرورش- بود. وی با اشاره به سال‌های سخت خدمت خود در کردستان- در دهه ۶۰- گفت در آن زمان به‌خاطر بیماری صافی- که خوشبختانه بمبود پیدا کرد- آقای اکرمی مرا از کردستان به تهران خواستند تا به جای آقای صافی در سمت معاونت آموزش‌وپرورش به کار شوم. فانی با بیان اینکه در همان زمان من به توصیه دکتر اکرمی آقای دکتر کاردان را به عضویت کمیسیون تغییر نظام آموزش‌وپرورش در شورای انقلاب فرهنگی دعوت کرد، گفت ایشان علی‌رغم کمالتی که داشتند، با توجه به حسن مسئولیت‌پذیری خود، دعوت ما را پذیرفتند و با ما همکاری کردند.

در خصوص استاد صافی نیز دکتر فانی گفت: استاد احمد صافی همواره در حال یاددهی و یادگیری‌اند. ایشان مصدق سخن شریف رسول خدا(اص): اطلبوا العلم من المهد الى اللحد هستند. از پایه‌های ثابت احیای تربیت‌علم و تقویت مشاوره و راهنمایی در آموزش‌وپرورش نیز باید از آقای صافی نام برد.

آخرین سخنران این بخش، قبل از سخنرانی استاد صافی، دکتر غلامعلی افروز دبیر علمی هفتمنی جایزه علمی دکتر کاردان بود که استاد کاردان و استاد صافی، هر دو را از شخصیت‌های علمی، فرهنگی، اخلاقی و تربیتی برشمرد که بیش از ۵۰ سال در سنگر کاردان شخصیت بر جسته و کم‌نظیر و افزود: دکتر کاردان شخصیت بر جسته و کم‌نظیر و آمیزه‌ای از محبت و استواری بود. وی صافی را نیز چهره‌ای دانست که همواره نام او به نیکی به همه عرصه‌های تعلیم و تربیت گره خورده است.

سرانجام نوبت به صاحب جایزه هفتم، و در واقع صاحب مجلس، استاد احمد صافی رسید که برای حاضران سخن گوید. او نخست با شکرگزاری به درگاه خداوند نسبت به اعطای نعمت یاددهی، یادگیری، رشد دادن و رشد یافتن، گفت: خداوندا تو را شاکرم که نعمت معلم شدن و تربیت را نصیب ما کردی. سپس سخن خود را به شادروان دکتر کاردان معطوف کرد و با خوanden بیتی که روی سنگ قبر آن مرحوم نوشته شده- شد آموزگاری از آن پیشه‌ام/ که بهبود خلق است اندیشه‌ام- افزود، دکتر کاردان نوعی دایرة‌المعارف بود. صافی گفت: من هم مثل دکتر اکرمی از سال ۴۱ دانشجوی دکتر کاردان بودم. وقار، ادب، علم و اثربخشی ایشان